

Ocelové město

Jiří Hanzal

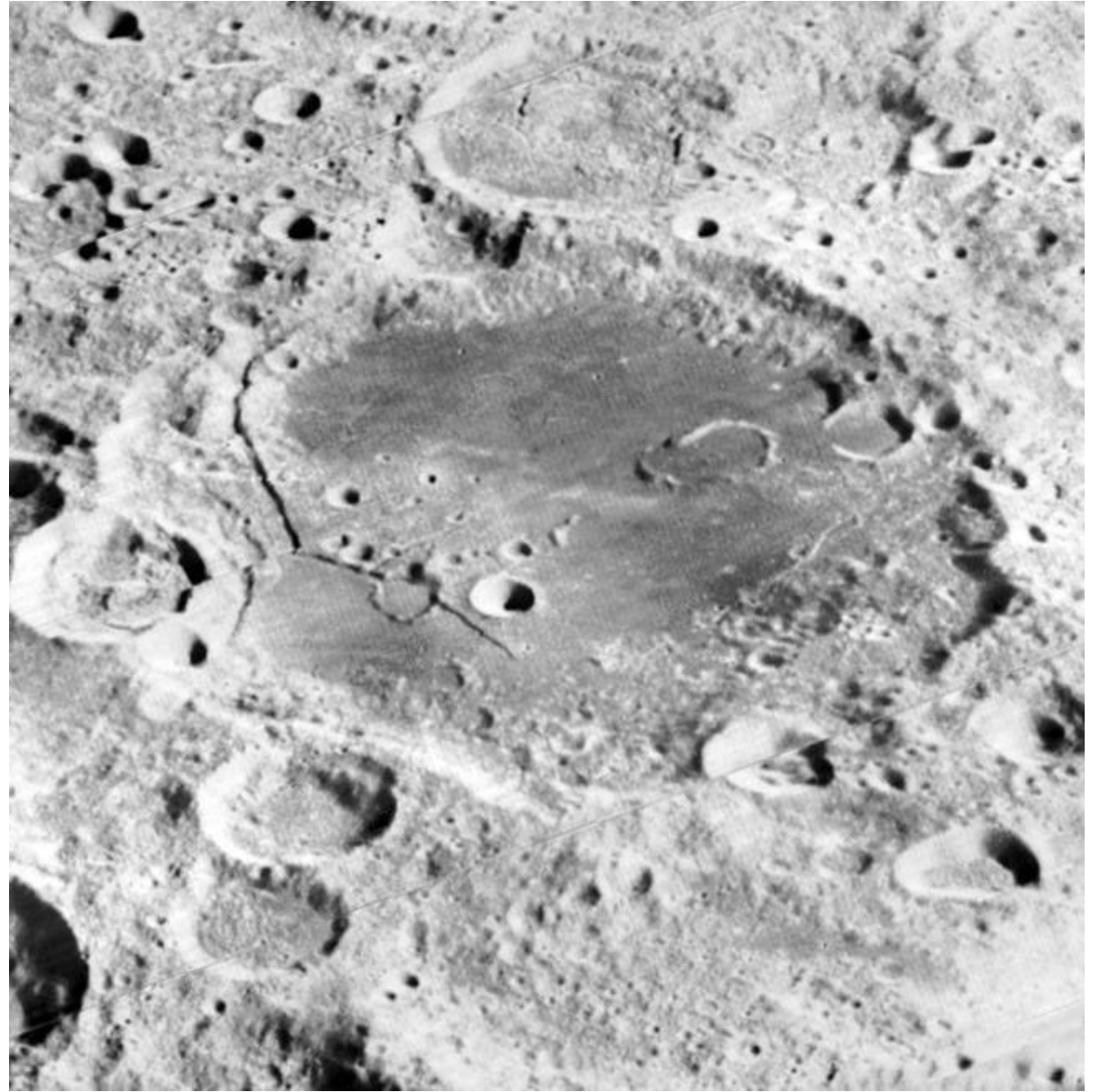
Jules Verne

- 1828 - 1905
- Francouzský spisovatel, básník, dramatik
- Vystudoval práva
- Označován za jednoho z otců Sci-Fi
- 2. nejprekládanější autor světa

Dílo

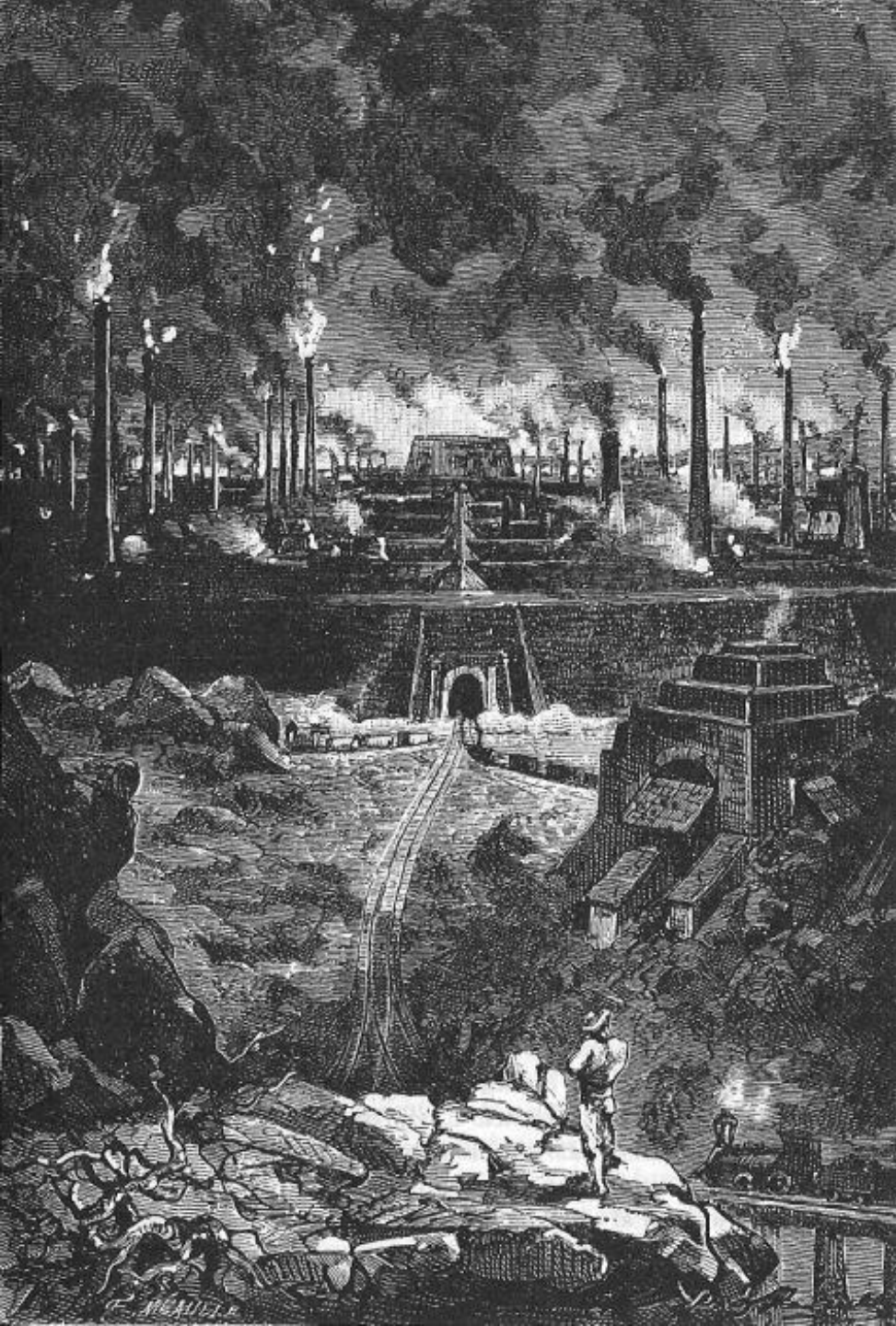

- Literární pokusy již v mládí
- Zprvu dramata, povídky
- Spolupráce s Pierre-Jules Hetzlem
 - 1862 - Pět neděl v baloně
 - Podivuhodné cesty
 - Historie velkých objevů

Bibliografické údaje

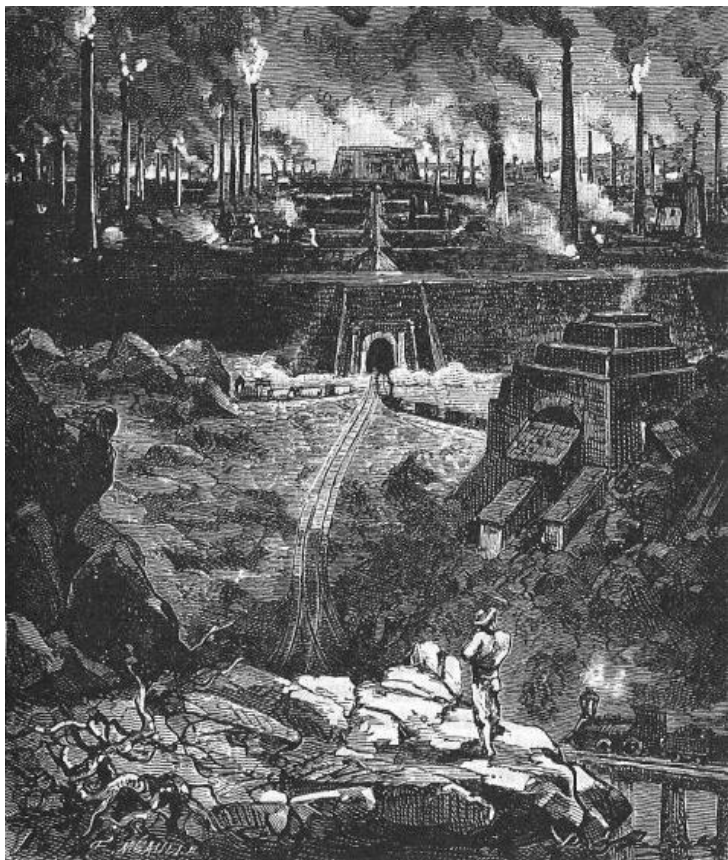
Název		Ocelové město
Autor		Jules Verne
Překladatel		Jan Wagner
Ilustrátor		Léon Benet
Nakladatel		Praha: Dobrovský, 2016
Rozsah		182 stran
Název edice		Podivuhodná putování
ISBN		978-80-7390-246-9

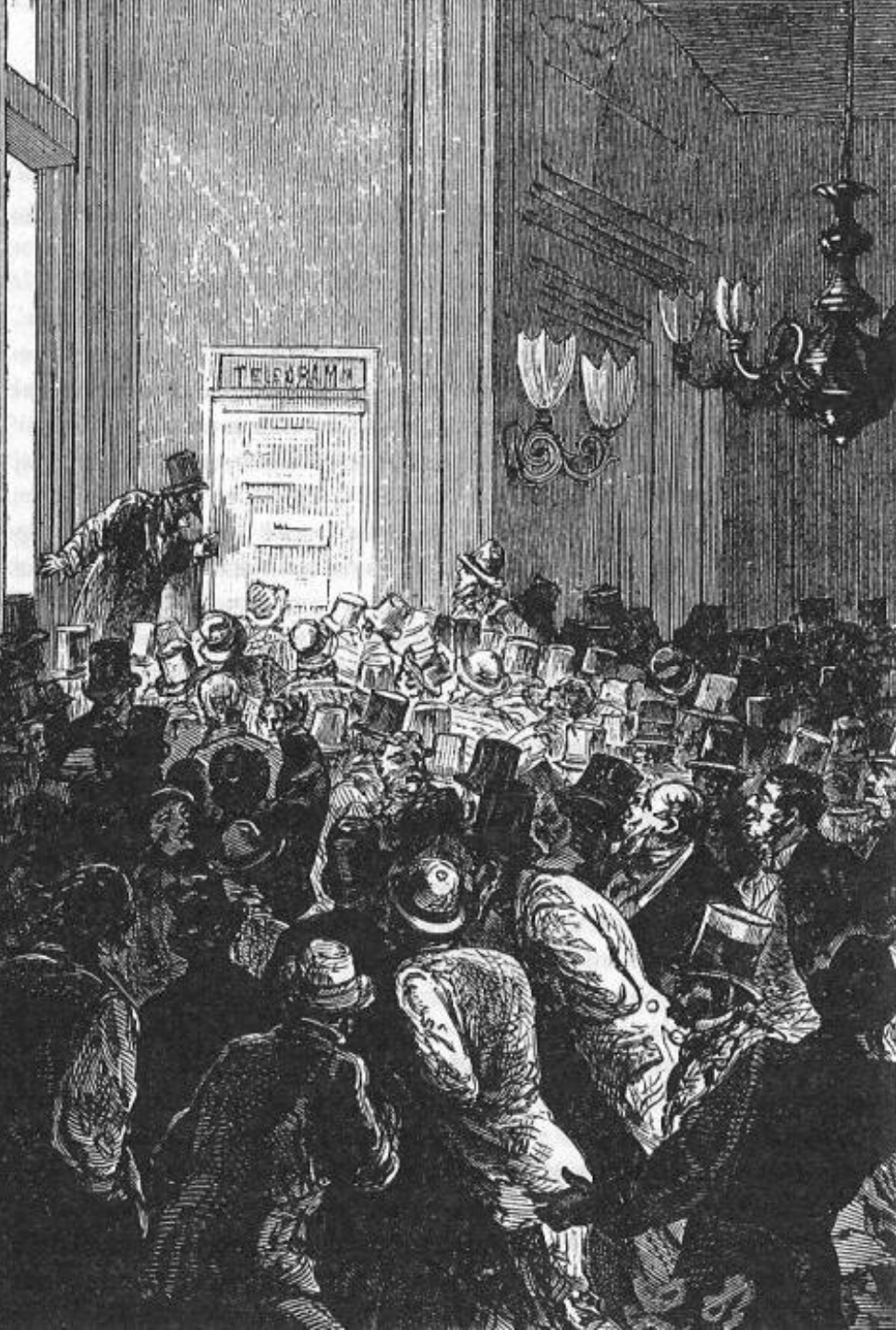
Obecná charakteristika díla

- Dobrodružný vědeckofantastický román
- Dystopické i utopické prvky
- Vydán roku 1879, v Čechách poprvé 1909
- Sporné autorství - André Laurie
- 18. svazek v cyklu Podivuhodné cesty
- Konflikt mezi Francouzi. Němci
- Nevýrazný jazyk

Postavy a prostředí

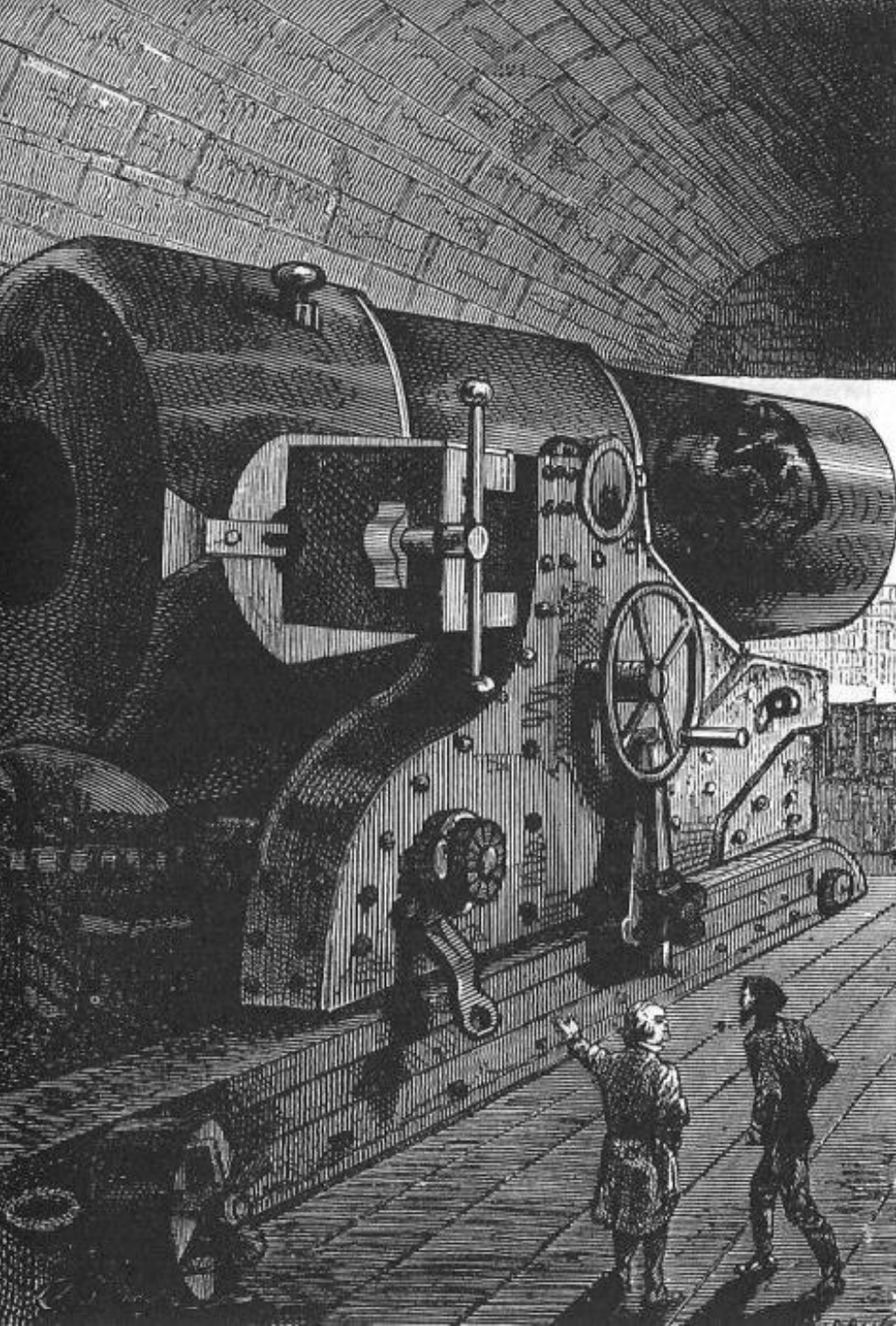

- 2. pol. 19. Století, USA
- 2 muži zdědí jmění, založí utopistické městské státy:
- Prof. Schultze – Stahlstadt
 - Stereotypický šílený nacistický vědec, diktátor
 - "Ideální německé město": veliká zbrojovka, šedé zdi, vojenská disciplína...
- Dr. Sarrasin – France-Ville
 - $43^{\circ}11'3''$ s. š., $124^{\circ}41'17''$ z. d.
 - Pacifista, osvícený vládce
 - "Ideální francouzské město": zdraví, hygiena, nízká kriminalita...
 - X čínští dělníci

Postavy a prostředí

- Marcel Bruckman
 - Alsan
 - Modrý, schopný, zodpovědný
 - Infiltruje Ocelové město
- Oktáv Sarrasin
 - Lehkovážný, myslí jen na zábavu
 - Přítel Marcela
 - Obraz Verneho syna Michela

Sci-Fi prvky

- "Galibertův přístroj"
- Pece na kouř
- Chemické zbraně - kysličník uhličitý
- "Střela střílící střely"

Neknižní adaptace

- 1978 - Tajemství Ocelového města, Ludvík Ráža
- 1982 - rozhlasová hra Ocelové město, Jiří Horčíčka

Překlady názvů

- Les Cinq Cents Millions de la Bégum
- Los quinientos millones de la begún
- The Begum's Fortune
- Die 500 Millionen der Begum
- Ocelové město

Bylo to nejtěžší obléhací dělo, jaké Marcel až dosud nespatriil. Nabíjelo se zezadu a vážilo nejméně 300 000 kilogramů. Jeho hlaveň měla v průměru půl druhého metru. S obludou s ocelovou lafetou na kolečkách bylo možné zacházet tak snadno, že k její obsluze stačilo dítě; tak znamenitě důmyslný stroj pracoval. Za lafetou neobyčejně silné péro zadržovalo zpáteční náraz děla a zároveň sloužilo k tomu, aby po každé ráně bylo dělo přivedeno do dřívější polohy.

„Jakou perforační sílu má toto dělo?“ ptal se Marcel, jelikož byl tímto mistrovským dílem přiveden k mimovolnému údivu.

„Na dvacet tisíc metrů prorazíme plným projektilem čtyřicetipalcovou desku jako krajíc chleba s máslem!“

„Jak velký má dostřel?“

„Dostřel!“ zvolal Schultze a pomalu se rozohnil. „Ach! Myslel jste, že my jsme to jako napodobovatelé nepřivedli dál než na zdvojnásobení dostřelu nynějších děl? Nuže, s tímto dělem se zavazují dostřelit s naprosto jistým dopadem až do vzdálenosti pětáctýřiceti kilometrů!“

„Pětáctýřicet kilometrů!“ opakoval Marcel, „pětáctýřicet kilometrů! Potom však musíte užívat dosud neznámý střelný prach!“

„Och, nyní vám to mohu říci,“ odpověděl pan Schultze trochu nápadným hlasem. „Nic nevadí, že vám odhaluji svá tajemství. Hrubozrnný prach je již zastaralý. Používám jenom střelnou bavlnu, protože má čtyřikrát větší expanzi než obyčejný prach, je to síla, kterou zpětinasobují přimísením osmi desetin její váhy dusičnanu sodnatého.“

„Výbuchu tohoto pyroxilu,“ řekl Marcel, „by neodolalo žádné dělo, i kdyby bylo ulité z nejlepší ocele světa. Po třech, čtyřech nebo pěti ranách bude vaše dělo zničeno nebo alespoň nepotřebné.“

„Pokud vystřelí jedinou ránu, pak to bude stačit!“

Bylo to největší dělo, jaké kdy Marcel viděl. Musilo vážit nejméně tři sta tisíc kilogramů a nabíjelo se závěrem. Ústí hlavně mělo půldruhého metru v průměru. Dělo spočívalo na ocelové lafetě pojíždějící po kolejnicích ze stejného kovu a mohlo být ovládáno i dítětem, protože všechny jeho pohyby usnadňoval systém ozubených kol. Vyrovnávací pružina na konci lafety měla za úkol rušit zpětný náraz tím, že vyvíjela přesně stejnou reakci a vracela dělo po každém výstřelu automaticky do původní polohy.

„Jakou průbojnost má to dělo?“ zeptal se Marcel, který se nemohl ubránit obdivu nad takovou zbraní.

„Na vzdálenost dvaceti tisíc metrů prorazí plný náboj metr silnou ocelovou desku tak lehce, jako by to byla hrouda másla.“

„A jaká je donosnost?“

„Donosnost?“ řekl Herr Schultze nadšeně. „Ach, právě jste říkal, že náš napodobitelský duch dokázal donosnost dnešních děl jen zdvojnásobit.

Nuže, s tímhle dělem si troufám vyslat náboj s dostatečnou přesností na vzdálenost pětáctýřiceti kilometrů!“

„Pětáctýřiceti kilometrů!“ zvolal Marcel. „Jakého prachu to používáte?“

„Nu, teď vám už mohu říci vše,“ odpověděl Herr Schultze zvláštním tónem. „V odhalení mých tajemství už nebude nic nepatřičného. Hrubozrnný střelný prach už dožil. Já používám střelné bavlny, jejíž výbušná síla je čtyřikrát větší než síla obyčejného prachu. A já ji ještě zpětinasobují přimísením dusičnanu draselného až do desetiny její váhy.“

„Ale výbuchu takové výbušniny nemůže vzdorovat žádné dělo, i když je z nejlepší oceli,“ namítl Marcel. „Vaše dělo bude po třech, čtyřech, pěti výstřelech zničeno a neschopno dalšího použití.“

„Vystřelí jen jednu jedinou ránu, a ta postačí!“

Hodnocení

- Klady
 - Poutavá zápletka
 - Zajímavý technický popis
 - Přívětivý rozsah
- Zápory
 - Zdlouhavý začátek
 - Černobílá

PrOč JsEm Si
VyBrAl
ZrOvNa
TuHIE
kNíŽkU???

Diskuze

Zdroje

- https://cs.wikipedia.org/wiki/Ocelov%C3%A9_m%C4%Bsto
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4b/Jules_Verne_by_%C3%89tienne_Carjat.jpg
- <https://search.mlp.cz/cz/titul/ocelove-mesto/4204985/#book-content>
- <https://www.kniha.cz/im/pem/420/0/sortimg/018/4/7/0184718-20.jpg>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne_\(crater\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne_(crater))
- <https://www.biography.com/writer/jules-verne>
- https://www.pngjoy.com/pngm/22/546103_crying-laughing-emoji-thinking-emoji-ios-10-png.png